

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P8_TA(2018)0261

A rohindzsa menekültek, és különösen a gyermekek siralmas helyzete

Az Európai Parlament 2018. június 14-i állásfoglalása a rohindzsa menekültek, különösen a gyermekek siralmas helyzetéről (2018/2756(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Mianmarról és a rohindzsák helyzetéről szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel a Bangladesről szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel az EU Mianmarra/Burmára vonatkozó stratégiájáról szóló, 2016. június 20-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Mianmarról/Burmáról szóló, 2018. február 26-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a gyermekek jogainak előmozdítására és védelmére vonatkozó, a Tanács által 2017. március 6-án elfogadott uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője Federica Mogherininek a Mianmari Államszövetség Köztársasága új kormányának hivatalba lépéséről szóló, 2016. március 30-i nyilatkozatára,
- tekintettel az EU és Mianmar közötti negyedik emberi jogi párbeszédről szóló, 2018. március 5-i közös sajtóközleményre,
- tekintettel a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. évi ENSZ-egyezményre és annak 1967. évi jegyzőkönyvére,
- tekintettel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a hontalan személyek jogállásáról szóló 1954. évi egyezményre, valamint a hontalanság eseteinek csökkentéséről szóló, 1961. évi egyezményre,
- tekintettel az ENSZ Menekültügyi Főbiztosa Hivatalának a 2014 és 2024 közötti időszakra vonatkozó, a hontalanság jelenségének felszámolására irányuló, 2014. novemberi globális cselekvési tervére,
- tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

- tekintettel a tanácsadó bizottság Rakhajn államról szóló, 2017. augusztusi végleges jelentésére,
 - tekintettel a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének Chartájára,
 - tekintettel az ENSZ főtitkárának a konfliktusok során előforduló szexuális erőszakról szóló, a Biztonsági Tanács által közzétett 2018. március 23-i jelentésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel Bangladesben és Mianmarban 720 000 gyermek szorul sürgős humanitárius segítségre és védelemre;
 - B. mivel a Mianmar Rakhajn állama közel 1,3 millió rohindzsának ad otthont, egy olyan, főként muszlim kisebbségi csoportnak, akik elnyomásnak és folyamatos emberi jogi jogsértéseknek vannak kitéve, többek között az életüket és biztonságukat érő fenyegetések, az egészségügyhöz és oktatáshoz való jog megtagadása, kényszermunka, szexuális erőszak és politikai jogaik korlátozása révén; mivel a rohindzsa muszlimokat a világ leginkább üldözött kisebbségének és a legnagyobb hontalan csoportnak tekintik;
 - C. mivel 2017 augusztusa óta több mint 900 000 rohindzsa és köztük 534 000 gyermek menekült el az ellenük irányuló erőszak elől, és életüket féltve Bangladesben kerestek menedéket; mivel a mianmari erőszak következtében becslések szerint mintegy 1000 öt év alatti rohindzsa gyermeket öltek meg; mivel az ASEAN emberi jogokkal foglalkozó parlamenti képviselői (APHR) szerint 28 300 rohindzsa gyermek veszítette el az egyik szülőjét, és további 7700 számolt be mindkét szülőjének elvesztéséről, ennél fogva az elhunyt szülők száma 43 700-t tesz ki;
 - D. mivel az ötévesnél fiatalabb gyermekek közül több mint 14 000-en súlyos akut alultápláltságban szenvednek; mivel a rohindzsa gyermekek traumatikus eseményeknek voltak elszenvedői vagy szemtanúi, számos esetben elvesztették egyik vagy mindkét szülőjüket, különválasztották őket családjuktól, fizikai bántalmazásnak tették ki őket, pszichológiai sérülésekben, alultápláltságban, betegségekben szenvednek, szexuális kizsákmányolás áldozatai, és Rakhajn államban emberiesség elleni bűncselekmények szemtanúi, ideértve az otthonok szisztematikus felgyújtását, a rohindzsák ellen elkövetett fizikai támadásokat és nemi erőszakot;
 - E. mivel az ENSZ emberi jogi főbiztosa, Zeid Raad el-Husszein a mianmari kormány fellépését „az etnikai tisztogatás iskolapéldájaként” jellemezte, valamint „azt célzó cinikus fogásként, hogy nagyszámú embert távozásra kényszerítsen, megfosztva őket a visszatérés lehetőségétől”;
 - F. mivel a válságok a nőket és a lányokat gyakran keményebben és más módon sújtják, mint a férfiakat és a fiúkat annak révén, hogy felerősítik, állandósítják és súlyosbítják a nemek közötti egyenlőtlenségeket, a nemi alapú erőszakot és megkülönböztetést;
 - G. mivel a mianmari hadsereg a nemi erőszakot a Rakhajn állambeli etnikai tisztogatást célzó kampány eszközeként vetik be; mivel a szexuális erőszakot arra használják fel, hogy egész közösségeket osszanak meg, és hogy eltántorítsák a nőket és a lányokat a hazatéréstől; mivel a táborokban a megerőszakolt áldozatok a közösség általi társadalmi kirekesztéssel kényszerülhetnek szembesülni; mivel az ENSZ Embrei Jogi Tanácsa

tájékoztatást kért a mianmari hadseregnek a rohindzsa nők és lányok körében széles körben elkövetett nemi erőszakkal kapcsolatos felelősségéről;

- H. mivel a menekültek között sok a terhes vagy kisgyermekes nő, aki hosszú mérföldeket gyalog megtéve, a mentális és fizikai stresszből eredő betegségektől szenvedve, éhezve, sebesülten érkezik meg a menekülttáborokba;
- I. mivel kilenc hónappal a mianmari katonák és milicisták által a rohindzsák ellen elkövetett támadások megkezdése után a segélyszervezetek szerint várhatóan 48 000 kisbaba születik majd a menekülttáborokban;
- J. mivel a bangladesi menekülttáborokban a nők és gyermekek igen korlátozott mértékben férnek hozzá az egészségügyi ellátáshoz; mivel a terhes nőknek és anyáknak meg kellene kapniuk az anyák számára alapvetően szükséges egészségügyi ellátáshoz, ideértve a terhesgondozást, a biztonságos szülést, az újszülöttellátást, a szoptatáshoz nyújtott segítséget és a folyamatos reprodukzív egészségügyi ellátást is;
- K. mivel a rohindzsa gyermekek és nők esetében igen nagy a kockázata, hogy emberkereskedelem révén prostitúcióra kényszerítik őket, valamint hogy szexuális zaklatásnak és erőszaknak vannak kitéve a bangladesi menekülttáborokban; mivel a menekülttáborokban elveszett rohindzsa gyermekek a legkiszolgáltatottabbak, és nagy eséllyel emberkereskedelem áldozataivá válnak;
- L. mivel a rohindzsa gyermekek nem férnek hozzá kellő mértékben a formális oktatáshoz; mivel a rohindzsa gyermekek közül csak a legfiatalabbak részesülnek alapvető oktatásban a menekülttáborokban működő informális osztályok révén, az idősebb gyermekek azonban kevéssé vagy egyáltalán nem férnek hozzá a formális oktatáshoz;
- M. mivel Bangladesben elkezdődött a monszunévszak, és a helyzet várhatóan jelentősen romlik majd; mivel a menekülttáborokban legalább 200 000 embert közvetlenül fenyegetnek az áradások és a földcsuszamlások; mivel az emberek életét, a menedékeket, az élelmiszer- és vízkészleteket komoly veszély fenyegeti; mivel a monszunévszak áradásai alatt igen magas a betegségek – többek között a kolera és a hepatitis – terjedésének kockázata; mivel igen kevés rohindzsa menekült fért hozzá orvosi ellátáshoz vagy védőoltásokhoz Bangladesbe érkezése előtt;
- N. mivel Mianmar mindeddig megtagadta az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának tényfeltáró missziójának az országba való belépését, és nem biztosítja a mianmari emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges ENSZ-előadót, Janghi Li bejutását sem, a biztonsági erői által Rakhajnbán elkövetett atrocitásokkal kapcsolatos állítások szinte mindegyikét tagadva;
- O. mivel a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútuma megerősíti, a nemzetközi közösség egészét érintő legsúlyosabb bűncselekmények, különösen a népirtás, az emberiség elleni bűncselekmények és a háborús bűncselekmények nem maradhatnak büntetlenül; mivel a Nemzetközi Büntetőbíróság ügyésze 2018 áprilisában annak megállapítására kérte a bíróságot, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatóságot gyakorolhat-e a rohindzsák MianmARBól Bangladesbe való állítólagos deportálása ügyében; mivel a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatóságát megerősítő ítélet megnyithatja számára az utat ahhoz, hogy vizsgálatot folytasson Mianmar ellen az emberiség elleni bűncselekményekkel vagy deportálásokkal kapcsolatban;

- P. mivel Kína és Oroszország 2017 márciusában megakadályozta, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatot fogadjon el a mianmari rohindzsa kisebbség helyzetéről;
- Q. mivel a biztonságos és önkéntes hazatérés valós kilátásainak és a mianmari válság megoldását célzó politikai eredményeknek a hiánya arra enged következtetni, hogy a helyzet rövid távon nem oldódik meg, és ezért fenntartható megközelítést igényel, különösen a gyermekek jogainak és szükségleteinek kielégítése terén;
- R. mivel Mianmar, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala és az ENSZ Fejlesztési Programja (UNDP) háromoldalú egyetértési megállapodást írt alá 2018. június 6-án; mivel az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala kijelentette, hogy a feltételek még nem segítik elő az önkéntes visszatérést;
- S. mivel 2018 májusában a Bizottság 40 millió eurós humanitárius segílyt szabadított fel a kiszolgáltatott rohindzsa polgári lakosságnak és a befogadó közösségeknek Bangladesben és Rakhajn államban nyújtandó életmentő támogatás céljaira; mivel ez az összeg a 2017-ben nyújtott 51 millió eurón felül értendő;
- T. mivel 2015 márciusában az EU felhívást tett közzé, amelyben 951 millió dolláros támogatást kért a rohindzsa menekültek támogatására 2018 hátralevő részében, de ennek a célösszegnek eddig csak mintegy 20%-a érkezett meg;
1. határozottan elítéli a mianmari rohindzsák elleni támadásokat, amelyek az ENSZ emberi jogi főbiztosa szerint etnikai tisztogatásnak minősülnek; komoly aggodalmának ad hangot az emberi jogi jogsértések, köztük gyilkosságok, erőszakos összecsapások, polgári tulajdon elleni támadások és amiatt, hogy több százezer polgár hagyta el lakóhelyét; sürgeti a mianmari katonai és biztonsági erőket, hogy haladéktalanul hagyjanak fel a rohindzsák legyilkolásával, zaklatásával és a velük szemben elkövetett nemi erőszakkal, valamint otthonaik felgyújtásával;
 2. sürgeti a mianmari kormányt, hogy tegye lehetővé a nemzetközi megfigyelők, valamint emberi jogi és humanitárius segélyszervezetek, többek között az ENSZ és a nemzetközi nem kormányzati szervezetek, különösen pedig az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által 2017 márciusában létrehozott tényfeltáró küldöttség akadálytalan bejutását Rakhajn államba a valamennyi fél által elkövetett állítólagos súlyos emberi jogi jogsértések független és pártatlan kivizsgálása érdekében;
 3. emlékeztet arra, hogy a menekülttáborokban orvosi és pszichológiai segítséget kell nyújtani, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok – többek között a nők és a gyermekek – igényeihez igazítva; kéri a támogató szolgáltatások bővítését a nemi erőszak és a szexuális támadások áldozatai számára; ragaszkodik ahhoz, hogy a nők és a lányok számára biztosítsanak hozzáférést a szexuális és reprodukzív egészséggel, többek között a fogamzásgátlással és a biztonságos abortusszal kapcsolatos információkhoz és szolgáltatásokhoz;
 4. üdvözli, hogy ügynökségek és szervezetek a szülés előtti és utáni támogatást nyújtanak; emlékeztet annak fontosságára, hogy kialakítsák az újszülöttek nyilvántartásba vételét és anyakönyvezését annak biztosítása érdekében, hogy dokumentumokkal rendelkezzenek, valamint hogy törvény szerinti jogokat és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosítsanak számukra, továbbá támogatást a családfelkutatásban, összhangban a bangladesi kormány azon kötelezettségvállalásával,

hogyan biztosítják a területükön megszületett valamennyi gyermek nyilvántartásba vételét; emlékeztet arra, hogy a családi egység fenntartása alapvető fontosságú ahhoz, hogy ezek a gyermekek gyakorolni tudják jogukat;

5. mélyszégyen aggodalommal jegyzi meg, hogy a menekülttáborokban nem biztosítanak elegendő oktatást a rohindzsa gyermekek számára; felszólítja a bangladesi hatóságokat, hogy biztosítsák a rohindzsa gyermekek számára a minőségi anyanyelvi oktatáshoz való teljes körű és elegendő hozzáférést; rámutat arra, hogy az egész közösséget az elvesztett nemzedékké válás kockázata fenyegeti, ha nem hoznak megfelelő intézkedéseket a gyermekek megfelelő oktatásának biztosítása érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy teljes körű hozzáférést biztosítsanak az oktatáshoz az ENSZ-ügynökségek és a nem kormányzati szervezetek által biztosított oktatási létesítményekben, hogy minden gyermek kibontakoztathassa képességeit;
6. rendkívüli aggodalmának ad hangot a kényszerprostitúció, az emberkereskedelem és a szexuális erőszak, többek között a gyermekházasságok, a kapcsolati erőszak, a szexuális kizsákmányolás és az erőszak e táborokban tapasztalható gyakori előfordulása miatt; nyomatékosan kéri a bangladesi és mianmari hatóságokat annak biztosítására, hogy az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatalával együttműködve garantálják a rohindzsa menekültek biztonságát saját területükön, különösen fokozzák az emberkereskedelem és a gyermekprostitúció elleni küzdelmet, és számolják fel a meglévő hálózatokat;
7. üdvözli a bangladesi kormány és lakosság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy menedéket és biztonságot nyújtsanak a rohindzsa menekültek számára, és arra ösztönzi őket, hogy továbbra is nyújtsanak humanitárius segítséget a Mianmarból érkező menekültek számára; felszólítja a menekülteket befogadó közösségek további nemzetközi támogatására, többek között a belső szociális, oktatási, egészségügyi és gazdasági kihívások kezelése révén; kitér arra, hogy valamennyi érdekelt félnek meg kell hallgatnia és be kell vonnia a nőket a humanitárius és az ellenálló képességet erősítő intézkedések kialakításába;
8. hangsúlyozza, hogy a mianmari kormánynak biztosítani kell az ENSZ felügyelete alatt történő biztonságos, önkéntes és méltóságteljes visszatérést azok számára, akik vissza kívánnak térni hazájukba; sürgeti mind a mianmari, mind a bangladesi kormányt, hogy teljes körűen tartsák tiszteletben a visszaküldés tilalmának elvét;
9. üdvözli a Mianmar, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala és az ENSZ Fejlesztési Programja (UNDP) között 2018. június 6-án létrejött egyetértési megállapodást mint az ENSZ-ügynökségek hazatelepülési folyamatba történő teljes körű bevonása felé tett első konkrét lépést; hangsúlyozza azonban annak fontosságát, hogy a megállapodást a lehető leghamarabb nyilvánosan hozzáférhetővé tegyék;
10. hangsúlyozza, hogy a humanitárius szereplők számára biztosítani kell, hogy sürgősségi szolgáltatásokat tudjanak nyújtani, például nemi úton terjedő betegségek és szexuális erőszak esetén; sürgeti valamennyi adományozót, hogy növelje a finanszírozást annak érdekében, hogy az anyák megfelelő egészségügyi ellátásának teljes skáláját rendelkezésre lehessen bocsátani;
11. üdvözli a hontalanság 2024-ig történő megszüntetésére irányuló ENSZ-kampányt; emlékeztet arra, hogy a rohindzsák a mianmari népesség szerves részét képezik, és ezért

őket törvényileg ekként kell elismerni, ahogyan azt a tanácsadó bizottság ajánlásai megfogalmazzák;

12. emlékeztet arra, hogy a menekült néesség megsegítésének pénzügyi felelőssége nem terhelheti aránytalanul Bangladeszt; felszólítja a nemzetközi közösséget és a nemzetközi adományozókat, hogy sürgősen fokozzák szerepvállalásukat, és bocsássák rendelkezésre a szükséges finanszírozást annak érdekében, hogy továbbra is biztosítani tudják a szükséges humanitárius segítséget és támogatást, valamint hatékonyan támogatni tudják a rohindzsa nőket és gyermekeket, különös tekintettel a terhes nőkre, a gyermekekre, a nemi erőszak áldozataira, továbbá támogatást tudjanak nyújtani a helyi és befogadó közösségek számára Bangladesben;
13. üdvözi a Tanács által 2018. április 26-án elfogadott, a súlyos emberi jogi jogsértésekért felelős tisztviselőkkel szembeni célzott intézkedésekre és az EU fegyverembargójának megerősítésére vonatkozó jogi keretet; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy minden további késedelem nélkül hajtsák végre az intézkedéseket; felhívja továbbá az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy vezessen be átfogó fegyverembargót Mianmarral szemben, szüntesse meg minden fegyver, lőszer és egyéb katonai és biztonsági felszerelés közvetlen és közvetett szállítását, eladását vagy átadását, beleértve a tranzitot és az átrakodást, továbbá a képzés biztosítását és az egyéb katonai vagy biztonsági támogatást;
14. ismételten kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, milyen következmények érvényesíthetők a Mianmar által élvezett kereskedelmi kedvezményekkel összefüggésben, többek között fontolja meg a „fegyver kivételével mindent” elvre vonatkozó rendelkezésben meghatározott mechanizmusok szerinti vizsgálat indítását;
15. felszólítja az EKSZ-et és a tagállamokat, hogy a többoldalú fórumokon törekedjenek az elszámoltathatóságra azok esetében, akik felelősek a mianmari bűncselekmények elkövetéséért; tudomásul veszi a Nemzetközi Büntetőbíróság főügyészének a bíróság bíráihoz intézett azon kérését, hogy erősítsék meg a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatóságát a rohindzsák Mianmarból Bangladesbe történő deportálásának büntetével kapcsolatban; sürgeti az EU-t és az uniós tagállamokat, hogy vállaljanak vezető szerepet az ENSZ Biztonsági Tanácsában és terjesszenek elő külön határozatot, amelyben a Mianmarban/Rakhajn államban kialakult helyzetet teljes egészében a Nemzetközi Büntetőbíróság elé utalják; sürgeti az uniós tagállamokat, hogy vállaljanak vezető szerepet az ENSZ Közgyűlésében és Emberi Jogi Tanácsában, és biztosítsák egy nemzetközi, pártatlan és független mechanizmus sürgős létrehozását az atrocitásokkal járó bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozások támogatása érdekében;
16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást Mianmar kormányának és parlamentjének, Ang Szan Szú Csí államtanácsosnak, Banglades kormányának és parlamentjének, a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ASEAN főtítkárnak, az ASEAN emberi jogokkal foglalkozó kormányközi bizottságának, az ENSZ mianmari emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának, az ENSZ menekültügyi főbiztosának és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának.